

PMKn

Kevätuntiset

Kaikki tunnemme tuon hauskan tavan, että äiti ja tyttäret pukeutuvat yhdenmukaisesti, muodikkaisesti asuihin. Erityisesti puuvillamuodin ollessa kyseessä tämä on sekä käytännöllistä että tyylikästä. Käytännöllistä se on varsinkin sellaisissa perheissä, missä äiti ompelee itselleen ja perheelleen puvut omin käsin: siinähen tyttären puku syntyy sivussa hyvinkin taloudellisesti. Ja meidän miesten silmin näyttää todella viehättävältä, kun perheen koko naisväki pienimmästä suurimpaan on sonnustautunut yhdenmukaisesti, pukeviin asuihin... Mutta miksi emme soveltaisi samaa muotia myös perheen miesväkeen? Isä ja poika puuvillassa — eikö vain jo ajatuskin tunnu mukavalta...?

Ja uskallanpa väittää, että vastaavasti naisväkeä ilahduttaisi nähdä perheen "miehet" näin yhtenäisissä asuissa... Puhumattakaan siitä, mitä merkitsee pikkumiehelle saada samanlainen "oikea" miesten asu kuin isälläkin on! Niin — mitä mahdollisuuksia puuvilla tarjoaa herrasmiehelle? Talvisaikaan tuovat tervetullutta vaihtelua yksivakaiseen miehiseen asuun etenkin liivit. Iloiset, puvun väristä täysin poikkeavat, ruudulliset, jopa raidalliset tai yksivärisinä heleän kirkkaat puuvillakankaaiset liivit antavat miehen arkiasuun tyylikkään, piristävän sävöyksen. Ja samasta kankaasta sitten "numeroa pienemmät" liivit perheen pikkumiehelle...

Konttori- ja toimistotyössä mies voi käyttää työasunaan erityisiä "työliivejä", jotka ovat tavallisia hieman kookkaammat ja väljemmät. Värikkäinä ne tuovat täysin hyväksyttävää vaihtelua työpäivään — ja piristävät niin kantajansa kuin katsojankin mieltä. Samaa väri-iloa sopii toivoa myös koulupojille — ensiluokkalaisista abituruksiin asti. Ovathan liivit kylmänä vuodenaikana myös tehokas salainen ase kylmyyttä vastaan. Sopivaa materiaalia niihin ovat mm. talviginghamit ja ns. puseroflanellit.

Myös monenmoniin ulkoilu- ja retkeilyasuihin puuvilla on ihanteellista — vuodenaajoista ja miehen koosta riippumatta. Se on hinnaltaan edullista ja monilta kuosiltaan ja väreiltään tällaiseen tarkoitukseen sopivaa, "reipashenkistä". Kesä on luonnollisesti miesten puuvillamuodin parasta aikaa. Jos mies vielä talvikauden onkin jöröttänyt klassillisissa harmaissaan, sopii hänen tuki nyt uuden kesän tullen pukeutua hieman vapaammin ja mukavammin. Kevyet, pitkät puuvillagabardiini-housut ovat jo saaneetkin miesväen pysyvän suosion. Hellepäivinä vedetään jalkaan pirteät shortsit — väreiltään vaikkapa kirkkaan keltaiset, kirkkaan vihreät, siniset tai "hienostelevan" valkoiset. Kuulostaa mukavalta, eikö totta? Sopivaa raaka-ainetta shortseihin ovat mm. mokaaduvetiini, puuvillagabardiini ja popliini.

Huolettoman täydennyksen loma-asulle antavat sitten värikkäät gingham-paidat. Ne sopivat niin isälle kuin pojallekin — paksummasta ginghamista viileämmiksi päviksi, kevyemmästä lyhytaihainen paita hellepäviksi. Ranta- ja lomapaitojen raaka-aineeksi ovat mitä sopivimpia myös modernit, fantasiakuvioiset, painetut puuvillakankaat. Ne ovat hyvin ryhdikkäitä ja siksi niistä valmistetut puserot ja paidat ovat miellyttäviä pitää: vilpoisia ja edustavia. — Erikoisesti näissä kesäisten vapaa-aikojen asuissa voidaan hausalla tavalla noudattaa yhdenmukaista linjaa "isästä poikaan".

Kesä, huoleton ja iloinen vuodenaika, tulee... Ja sovitaanpa näin: tulevana kesänä — ja jatkuvastikin! — sonnustautuvat niin isät kuin pojatkin pukevaan puuvillaan.

ISÄ JA POIKA PUUVILLASSA

Iloinen kesämuoti

Afrikan keltaisenruskea hiekka, sen kuivuneiden joenuomien saven sinipuna- ja punaiset värit sekä mehevät vihreät pensaikot ovat sävyttäneet alkuvuoden muodin väripaletin. Hyvin ajankohtaisia värisävyjä ovat myös taitetut valkoiset vivahdukset — flamingonpunaisen-valkoinen, kitinvalkoinen ja keltaisenvalkoinen. Mutta "afrikkalaisten" muotivivahdusten ei suinkaan tarvitse sitoa henkilökoh- taista makua valittaessa kangasta kesän pukevia ja nuorekkaita puuvilla- pukuja varten. PMK:n kangasvalikoi- massa tapaatte kuoseja, joiden erilai- set väriyhdistelmät kiehtovat Teitä eri- tyisesti: toisaalta tummahkot mullan vivahdukset, toisaalta Pohjolan kukka- niittyjen raikkaat iloiset värit. Niiden joukosta poimitte tietenkin juuri ne, jotka parhaiten pukevat Teitä henkilö- kohtaisesti, jotka sopivat Teidän hius- tenne väriin, Teidän tyyppillenne, iäl- lenne ja temperamenttilenne... Ja nyt voittekin valita kuosien run- saudesta! Elämänmyönteiset, vä- reiltään ja kuvioltaan iloiset kukkas- aiheet esiintyvät jatkuvasti — mehän tarvitsemme ruusuja ja lehtiä, joista voimme iloita lyhyenä kesänä- me! Tyylieltyt, mielenkiintoiset aiheet — erilevyiset raidat, neliön- ja suora- kaiteenmuotoiset ruudut sekä pienen- pienet pepitaruudut — kilpailevat myös

uskomattoman rikkain muunnelmin naisten suosiosta... Ei tarvitse muuta kuin kohottaa kangas lähelle kasvoja ja tutkia peilin edessä, kuinka se sopii ihon ja silmien väriin... sekä poimu- tella kankaita vartalolle ja ajatella, minkälainen valmiin puvun tulisi olla...

Teillä on malli ehkä jo valmiina, kun valitsette kankaan — tai sitten ehkä aloitatte toisesta päästä: hankitte ensin kankaan ja annatte kuosin, värien ja kankaan laadun määrätä mallin.

Kesäpukujen uudet muotilinjat eivät oleellisesti poikkea viimevuotisista. Ha- meet ovat jatkuvasti verraten lyhyitä ja — mallista ja kankaan laadusta riip- puen — joko väljiä tai tiukkoja. Kaksj- osaisten mallien takit ovat kuitenkin kasvaneet pituutta ja tulleet ruumiin- mukaisemmiksi: useimmiten takki on etusaumoistaan "sisäännotettu" niin, että vyötärö ja rinta tulevat koroste- tuiksi enemmän kuin viime vuoden suorissa, lyhyissä takkimalleissa. Puu- villapuvut ovat usein kokonaan hi- hattomia tai sitten niissä on suuret kaulukset, jotka peittävät osan käsi- varsista. Lyhyitä ja kolmeneljäsosa- hihoja — jälkimmäiset usein väljiä ja kalvosimilla varustettuja — näkee myöskin. Halkiot takeissa ja hameissa ovat hyvin suosittuja, samoin kolmion- muotoiset kiilahalkiot kauluksettomien

kaula-aukkojen reunoissa ja paitapuse- roitten helmoissa. Uusien, pitkien kävelypukutakkien päällä käytetään usein leveitä vöitä, pukujen kanssa taas pitkiä nahka- tai kangasvöitä, joiden päät jätetään riipuksiin. Kangasvyöt ovat puvun kankaasta. Hame-pusero- yhdistelmissä sijoitetaan raidallinen kangas mielellään siten, että puseron raidat tulevat pitkittäin, hameen poi- kittain. Hame alkaa hieman vyötärön alapuolelta ja on sovitettu löysille las- koksille ja poimuille. Kukikkaissa juhlapuvuissa nähdään leveitä olka- nauhoja, jotka solmitaan ruseteiksi olkapäille. Ja hieno, koristeellinen, kukka-aiheinen puuvillapuku tulee kaksinkertaisen tyylikkääksi, kun sitä täydennetään k a p a l l a, joka on tehty samasta kankaasta ja jonka yksivärinen vuori on sopusoinnussa kankaan väriin. Voidaan myös ajatella yksivärisestä puuvillaripsistä valmistettua kappaa, jonka vuori on puvun kankaasta ja jossa on pitkät, helmaan saakka ulot- tuvat käänteet. Kun takin helma on lisäksi valmistettu samasta kankaasta kuin vuori ja puku — niin kokonais- vaikutelma on mitä tyylikkään.

Toivotamme Teille monia ihania kesä- päiviä hurmaavan naisellisissa, viileissä puuvillapuvuissa!

Lilli Fougstedt

Yhdistelen värejä ja kuoseja

Millaisia asuja Te tekisitte näistä kankaista aivan tavalliselle suomalaiselle naiselle?

Kysymys esitettiin muotitaiteilija **Riitta Immo-**selle sekä käsityönopeettajille **Paula Mais-**niemelle ja **Pia Hypénille** Helsingin Käsityö-opettajaopiston ompelimesta samalla kun heille ojennettiin joukko kotimaisia pumpuli-kangasnäytteitä. Näytteet oli valittu siten, että rouva Immosen sarjassa oli yhdistävänä värinä sininen, rouva Maisniemen ja neiti Hypénin taas ruskea, osittain myös vihreä. Puvut oli suunniteltava siten, että kummankin sarjan asut muodostaisivat hauskan ja tarkoi-tuksenmukaisen kesäpuvuston. Riitta Immo-nen suunnitteli sinisestä "Urasta" kävelypuvun, jonka jakun vuori ja pusero olivat puna-sinikuvioista "Tiinaa", josta voisi halut-taessa tehdä myös pienen kaulahuivin asun kanssa käytettäväksi. — Sini-valkoruutuisesta kadettikankaasta tuli hauska kaksiosainen puku, jonka hame on kokonaan laskostettu levein laskoksin, ja jossa on väljä puseromainen yläosa. Sen edusta ja hihansuut ovat val-koista "Sefiiri"-pikettä. Puvun kanssa voi käyttää myös sen omasta kankaasta tehtyä edustaa. — Kesäisen vierailu- tai pienen juhlapuvun kangas on valkopohjainen ruusu-aiheinen "Poème", jonka kuvioitten yleissävy on hauska sinipunerva. Puku, jossa on yksi-värinen vyö, sai seurakseen sen kanssa erin-omaisesti yhteensopivan ihastuttavan takin siniviolettia PMK:n — pöytäliinakangasta. — Sarjaan liittyy vielä pirteä kotiasu, joka on ommeltu ruudukkaasta punavioletista "Fenni-casta". Takissa on edessä kaarroke, joka päättyy hihan halkioon, joka puolestaan antaa miellyttävää liikkumavapautta käsille.

Paula Maisniemi suunnitteli hänkin "Urasta" kävelypuvun. Kangas oli vaalean hiekan väristä ja jakun avarasta pänttiestä näkyy "Tiina"-kankaasta tehty pusero, jonka kuviois-sa on toisena miltei täsmälleen kävelypuvun kankaan väri. Vierailupuvun kangas on valko-pohjaista ruskea- ja vihreäkuvioista Nate-kangasta ja sen vyö on yksivärinen. Hameessa takana syvä laskos.

— Hauska ranta- ja kotikäyttöön sopiva takki on vihreäruutuista "Fennicaa", huivi ohutta yksiväristä puuvillakangasta.

Pia Hypénin suunnittelemista kahdesta asusta toinen on ruskea ja valkoraitaisesta ns. "jak-kukankaasta" tehty jakkupuku, joka tarjoaa mahdollisuuksia miellyttävään vaihteluun, toi-nen taas rehellisestä ruudukkaasta gingha-mista ommeltu yksinkertaisuudessaan viehät-tävä kesäpuku. Värit valkoinen, sininen ja keltainen. Jakkupuvun kanssa voi käyttää valkoisesta pikeestä ommeltuja pukevia kal-vosimia sekä jakun alla samasta kankaasta tehtyä hihatonta liiviä, joka myös korvaa puse-ron, jos jakun haluaa pitää avoinna tai ehkä joskus ottaa sen hetkiseksi yltään. Pukua voi myös käyttää valkoisesta pikeestä valmis-tetun suuren irtokauluksen kanssa, joka kiin-nitetään muutamalla painonapilla jakkuun ja kauluksen päät pujotetaan edessä ulos ylim-mäisestä napinlävestä.

Kyllikki Raustilan tekemät piirroksot esitte-levät tuloksen.

Riitta Immonen

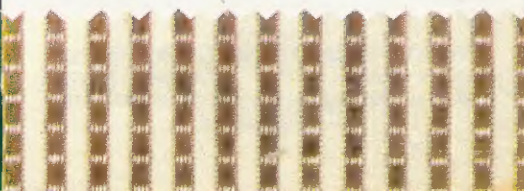

Paula Maisniemi

Pia Hupén

Nuorta muotia

PMK on toiminnassaan muistanut nuorisoa ja nuorisomuodin vaatimuksia. Tämän kevään ohjelmaan kuului Helsingin, Turun ja Tampereen teinityöille järjestetty kilpailu, jossa kolmen osanottajan tehtävänä oli suunnitella itselleen keväthla-puku PMK:n kankaasta. Tätä varten he saivat valita PMK:n satalukuisesta mallis-tosta mieleisensä kankaan — varmaankin hauska ja mielenkiintoinen "velvollisuus"! Tällä aukeamalla näemme työn tulokset. Julkaisemme myös tyttöjen itsestään antamat tiedot sekä heidän kilpailutöistään antamat perustelut.

Marja-Liisa Valkama Helsingin Tyttönormaalilyseosta mainitsee kirjeessään, että hänellä on vaaleat hiukset ja vaalea iho, silmät ovat siniset ja mitat seuraavat: pituus 171 cm, paino 52 kg, rinnan ympärys 86 cm, vyötärö 58 cm ja lantio 90 cm. Suunnittelemastaan puvusta hän kirjoittaa mm. että valkoinen, irroitettava edusta korostaa rusketusta ja pidentää kaulaa, laskokset puvun sivuilla tasapainottavat rintaa ja lantiota. Pienten istutettujen hihojen ansiosta puku on siistimpi kuin hihatton. Leveä (5—6 cm) kovitettu vyö korostaa vyötäröä ja katkaisee sopivasti "liikaa" pituutta. Poimutetun yläosan ansiosta käsiä voi kohottaa vapaasti. Asuun kuuluu puvun kankaasta valmistettu laukku ja valkoiset läpinäkyvät käsineet.

Helsingin teinittärien edustaja, iloinen Marja-Liisa Valkama etsii omaansa mallien runsaudesta...

Tamperelaisten pirteä Terttu Sivonen tunsu vetoa myös suurikukallisiin kuoseihin, vaikka valitsikin itselleen pystyraitaisen kankaan...

Turun Kirsti Pyhälältä meni sormi suuhun valintaa tehdessä...

Arvostelulautakunnan sana:

Parhaimpana kokonaissuorituksena voidaan pitää helsinkiläisen Marja-Liisa Valkaman työtä.

Kangas soveltuu sekä laatunsa että kuosinsa puolesta hyvin ko. hieman juhlaan tarkoitukseen. Kangas on nim. kudottu korkealaatuisesta kampa-puuvillasta ja se on siloista ja kevyttä. Itse malli on tyttömäisen pirteä, ja sini-valkea kokonaisuus lisää huolitellun raikkauden tuntua. Valkea naisellinen edusta, yläosan ja helman sopiva väljyys antavat pitkälle ja hoikalle kanta-jalleen pehmeyttä. Erityisen kiitoksen ansaitsee neiti Valkaman asukokonaisuuteen kiinnittämä huomio. Laukku, käsiineet ja kengät on harkittu huolella ja onnistuneesti.

Tamperelainen Terttu Sivonen kertoo:

"Mittani ovat: pituus 160 cm, paino 50,4 kg, rinnan ympärys 90 cm, vyötärö 58 cm ja lantio 90,5 cm. Silmieni väri on ruskea, hiuksieni tummanruskea. Ihoni on vaaleahko ja poskeni usein punaiset. Olen valinnut

— pystyraitaisen kankaan, koska olen aika lyhyt,

- puvun edustaan laskosraidan, koska se myös korostaa pystysuoraa linjaa,
- samasta syystä vyö on pystyraitainen, mutta se on jokseenkin pitkän selkäni vuoksi leveähkö,
- pyöreän kaula-aukon ja laskostetun, ei kovin leveän hameen, koska lantioni on melko leveä,
- valkoisen tereen kaula-aukkoon ja hihansuihin piristämään kankaan tummahkoja värejä. Mielestäni ne sopivat minulle paremmin kuin suuret kaulukset."

Arvostelulautakunnan sana:

Kankaan valinta on myös tässä tapauksessa varsin onnistunut. Pystyraiditus saa aikaan hoikentavan ja pidentävän vaikutuksen, kuten mallinsuunnittelija on toivonutkin. Puuvillan luonteeseen soveltuu tällainen yksinkertainen malli myös erittäin hyvin — sitäpaitsi mallin yksinkertaisuus sallii kankaan kauniin kuosin ja neiti Sivosta pukevan värin päästä oikeuksiinsa. Helsinkiläisen ja tamperelaisen teinittären ehdotukset ovat melko tasaväkiset. Mutta helsinkiläinen menee kuitenkin edelle varsinkin huolella harkitun asukokonaisuuden ansiosta.

Ja Turun teinittärien edustaja, Kirsti Pyhälähti, selostaa pukuaan tähän tapaan:

"Mallin suunnittelussa olen pyrkinyt kohtalaisen hillityllä ja tummalla kankaalla sekä pitkän kravatin ja selän vastavekin avulla aikaansaamaan pidentävän ja kaventavan vaikutuksen. Selkäosa on kevyesti puseromainen, eikä vyötön pukuni liioin jaa lyhyttä vartaloa kahtia.

Väriini: silmät ruskeat, tukka tummahkon ruskea, iho vaalea. Mitat: 162, 92-63-94."

Arvostelulautakunnan sana:

Kangas on tässäkin tapauksessa valittu erittäin onnistuneesti neiti Pyhälähden tyyppiä ajatellen. Yleensäkin voi onnitella teinittäriä sopivien kankaiden ja erityisesti värin valinnasta, mikä osoittaa kehittyneitä makua. Tämä malli, joka sinänsä osoittaa neiti Pyhälähden tuntevan tyyppinsä ja olevan pukeutumisessaan oikealla tiellä, olisi kuitenkin enemmän edukseen yksivärisestä kankaasta tehtynä. Raidat saavat tässä mallissa aikaan hieman rauhattoman vaikutuksen.

Palkintolautakunta arvosteli parhaaksi tämän Marja-Liisa Valkaman raikkaan, tyttömäisen puvun. Ratkaisun vaikutti erityisesti huolella suunniteltu asukokonaisuus.

Terttu Sivosen suunnittelemassa puvussa on pystyraidituksen avulla onnistuneesti saatu aikaan hoikentava ja pidentävä vaikutus.

Myös Kirsti Pyhälähti oli tyyppiään ajatellen valinnut onnistuneesti sopivan kangaslaadun. Yleensäkin kilpailutöissä oli kankaat ja niiden värit hyvällä maulla valittuja.

Puuvilla kutsuu tanssiin

Kesän kaunein lenkki on hulmuavan laajahelmainen pieni tanssiaispuku, joka väreissään kilpailee kedon kukkien kanssa. Lempet pastellivivahteet tai räiskyvän iloiset värit soveltuvat hyvin kesäisen kepeään mielialaan ja lisäävät osaltaan juhlatunnetta. Muotitaiteilijat ovat luoneet kesän viehättävimmät pukunsa väreissään hehkuvista puuvillakankaista, jotka ovat vuoroin satiinimaisen hohtavapintaisia vuoroin taas pinnaltaan hausalla tavalla rosoisia. Erityisesti suurin juhlallisuuksien aiheina painetut puuvillakankaat ovat kuin luodut pikku juhliin. Yksinkertaisista yksinkertaisimman tulee puvun mallin olla, jotta puvun kantaja ja myös kangas tulisivat mahdollisimman hyvin oikeuksiinsa. Hoikkaa vyötäröä tehostetaan leveällä vyöllä ja leveyttä pitää tanssiaispuvun helmassa olla.

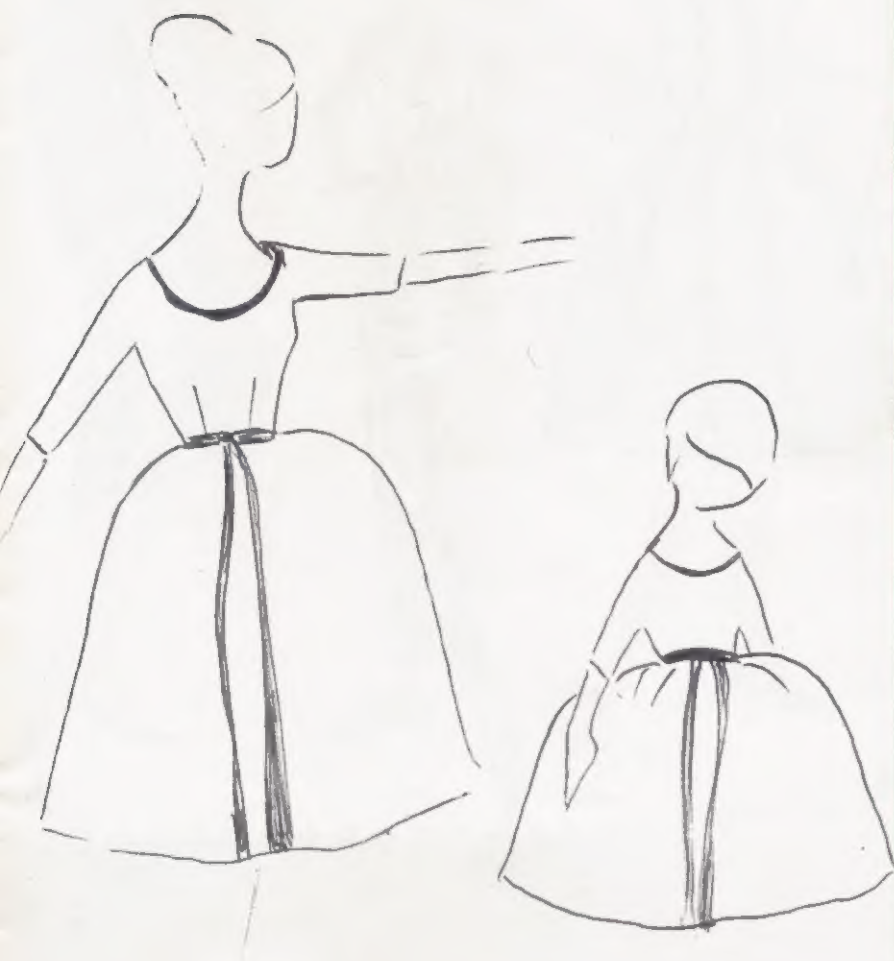
Hilkka Terho

Puuvillaa arkeen...

Jokainen perheenäiti myöntää todeksi puuvillakankaiden monet hyvät ominaisuudet kuten esim. helppohoitoisuuden, taloudellisuuden ja kestävyys. Myöskin kankaan käsittelyn helppous on seikka, mikä antaa tottumattomallekin rohkeuden ryhtyä itse ompelemaan.

Aukeaman piirroksissa on muutama ratkaisu äidin ja tyttären arki- ja juhlapukupulmiin.

Kotoiseksi arkiasuksi on käytännöllinen piirroksen mukainen kaksiosainen puku. Kolmesta samanmuotoisesta viistotusta kappaleesta ommeltu hame, jossa sauma keskellä takana ja kaksi etukappaleella. Hameen väljyys (leikattuna 2,5 kertaa vyötäisten ympäryys) on koottu vyötärönauhaan pehmeiksi laskoksiksi, jotka sovitamme vartalollemme edullisiin kohtiin. Jakkumainen pusero on suora, hieman vyötärön alapuolelle ulottuva. Saadaksemme asuumme vaihtelua valmistamme toisenkin pusero-osan, tämän vaikkapa puvun väriin sointuvasta yksivärisestä kankaasta sekä peruspuvun kanssa käytettä-

ja juhlaan

väksi valkoisen irtokauluksen. — Kotipukumme kankaaksi valitsimme Corinna tai Fix-kangasta, joiden laajasta viehättävästä värivalikoimasta löydämme helposti mieleisemme. Mallimme soveltuu yhtä hyvin ommeltavaksi tanakasta Novo-kankaasta.

Pikku tytön hameessa on edullinen yhtenäinen rintatilkku + vyötärö napitettavin olkaimin, koska tällöin voimme hameen kanssa käyttää vanhat lyhyeksikin käyneet puserot.

Ison siskon vartalolle edellistä edullisemmaksi voimme muuttaa mallin pidentämällä muutamalla cm:llä puseroa. Kankaaksi esim. pikee.

Kuvamme juhlapuku on kaikessa yksinkertaisuudessaan tyylikäs, muodostaen edullisen pinnan erilaisille somisteille. Hameen ompelemme kahdesta tai neljästä vain sivuilta viisitotusta kappaleesta, minkä määrää kankaan leveys ja paksaus. Mallin edellyttämiä kankaita ovat esim. Poeme, Duplinette ja Robinette.

Teksti sekä piirroksat: Mirja Sassi

Aurinkoajan toivepuvusto puuvillasta

Rantajakku, uimapuvun päällä pidettävä väljä, lyhyt vaate on nykyisin Ranskan ja Italian Rivieran kylpijöiden tärkein keimailuväline ja oikeastaan aika käytännöllinenkin, peittäähän se näinä bikinien aikana kantajansa edes rantaan tultaessa. Sitä paitsi se suojaa varhaisen auringon kohtia liialta auringolta. Voimakaskuvioiset ja -väriset kankaat, kuten sini-lila-vihreä, paksuhko käsinpainettu-kangas soveltuvat hyvin piirtämään askeettiseen malliin. Sen hupaisuutena ovat sivuhalkiot, joista bikinien röhkelöt kävellessä pilkistävät. Vuori uimapuvun kangasta, vaaleampaa lilaa.

Röhkelöbikinit tulevat varmasti tänä kesänä rynnäen myös Suomeen. Kokemuksesta voin kertoa, että bikinit voi varsin helposti valmistaa itse: pienet kolmiohousut, joihin kiinnitetään kaksi päällekkäistä rimsua, yläosa valmistuu parhaiten vanhojen rintaliivien päälle. Terilette tai puuvillapopliini on erinomaista bikinimateriaa-

lia. Vaalea lila on edullinen väri ruskettuneella iholla. **Kesämekko** saa olla vaalea ja ruskettunutta ihoa iloisesti pukeva väriltään. Eräs vaatimus sille täytyy esittää: sen tulee olla helposti pestävä ja siliävä. Uudet suomalaiset puuvillapopliinit täyttävät kaikki nämä vaatimukset, ei muuta kuin valitsemaan runsaasta värikokoelmasta. Tämän tikatuin hienopliiseeraus somistetun puvun ajattelen vaalean turkoosinsiniseksi. Siinä on erillinen pusero ja hame, molemmat napitettavia. Hametta voi käyttää esim. kietaistuna bikinihousujen suojaksi — mikä herkullisen italialainen aurinkoväriyhdistelmä syntyykään vaaleasta turkoosista ja lilasta. **Housupuku** on hyödyllinen laitos veneretkillä, ulkoiltaessa ja viileinä iltoina huvilalla. Eikä sen välttämättä tarvitse olla sitä tavanomaista miesmäistä urheilutyylä. Tähän piirtämäni puvun olen ajatellut valmistettavaksi tanakasta puuvillaisesta hamekankaasta, jossa mustalla

pohjalla kulkee tiheästi kotikutoisen näköisiä epäsäännöllisiä, hiuksenohuita turkoosinsinisiä lankoja. Housuissa on korkea vyötärö, suora jakku ulottuu vain hie-man alle vyötärön. Sen somisteeeksi on käytetty mustaa palmikoitua koristenauhaa. Kesämekon pusero-osa sopii housupuvun keralle. Jakun vuori ja huivi samaa kangasta kuin pusero.

Jakkupuku katukäyttöön saadaan housupuvusta vaihtamalla housut kapeaan samasta kankaasta valmistettuun hameeseen. Hattu on tehty turkoosinvärisestä popliinista kovikekankaalle, koristettu tikkauksin.

Kesäkävelypuku on tietysti aina puuvillakangasta, tässä oranssinväristä, jossa on elävästi epätasaisen raidallinen kude. Kävelypuvun takki on tänä keväänä ja kesänä taas pitkä. Safari-tyyppinen, taskuilla ja vyöllä varustettu kävelypuku on reipas ja kansainvälistä korkeata muotia. Hame on hieman helmasta levenevä. Päähineenä valkea knallityyppinen panamahattu. Pukuun kuuluu pusero, jonka kangas on oranssin vivah-teisia ruusuja kevyesti hahmottelevaa silitämättä siis-tiä puuvillaa. Pehmeän kellohatun voi valmistaa sa-masta kankaasta. Takin vuori puseron kangasta.

Kesätakki ei ole kuuma ja kuitenkin tarpeeksi tukeva, jos sen antaa valmistaa vankasta puuvillakankaasta, jota PMK:n uusissa kokoelmissa on useita kuoseja nimen-omaan takkeja silmällä pitäen valmistettuina. Oheisen mallin voi valmistaa esim. valkeasta puuvillakankaasta. Malli on kasukkamainen: kangas kääntyy olkapäiltä syviksi laskoksiksi, käänne ja koko takki on sisäpuo-lelta vuorattu iltapuvun kankaalla. Hiha on kiinnitetty erilliseen suoraan sivukaistaan. Kaistaleet joustavat leveänkin helman peitoksi.

Pikku iltapuku voi hyvin olla valmistettu puuvillasta sekin, kunhan malli vain on tarpeeksi juhlava. Tämä puku on tehty kovikekankaalle siliävästä puuvillakan-kaasta. Pohja valkea, siinä sinisiä ja turkoosinvärisiä ruusuja tumman vihrein lehdin, mustalla rajattu kuvio on hyvin tyylikäs ja värit hehkuvat, kuten iltapuvussa tuleekin. Hame on kupolimainen mutta sileä, kovi-ke-kankaan lisäksi tarvitaan useita alushameita. Yläosa vartalonmyötäinen ja sen kiinnittää kummallekin olka-päälle kaksi kapeata mustasta kankaasta valmistettua nauhaa.

Puuvillakankaiden kyllästämisestä vettä vastaan

Luonto on varustanut puuvillakuidun vahakerroksella, joka estää kosteuden tunkeutumasta kuituun. Värjättäessä ja varsinkin valkaistaessa puuvillakuituja tämä suojakerros häviää ja puuvilla tulee vettäimeväksi. Puuvillan monipuolisuus liittyy läheisesti sen hyvään absorptiokykyyn — verrattuna esimerkiksi synteettisiin tekokuituihin — mutta toisaalta on paljon käyttötarkoituksia, joissa tätä imukykyä on vähennettävä.

Sadetakki-, tuuli- ja muut ulkoilukankaat kyllästetään yleensä niin, että ne suojaavat lyhytaikaista sadetta vastaan, mutta eivät estä ruumiin kehittämän höyryn poistumista kankaan läpi. Tällaista impregnointia kutsutaan vettä hylkiväksi. Tavallisimmat impregnoimisaineet ovat eräät vaha- ja paraffiiniemulsiot, jotka lisäksi sisältävät alumiini- tai zirkoniumsuoloja. Nämä impregnoinnit ovat suhteellisen halpoja ja kestävät kohtalaisesti sadetta. Pesunkestävyys on heikko, erikoisesti kemiallisessa pesussa, mutta koska kyllästysmenetelmä on yksinkertainen, voivat pesulat uusia impregnoinnin pesun yhteydessä. Useissa maissa uudelleenkyllästäminen sisältyykin kemiallisen pesun hintaan. Esimerkkeinä tämantapaisesta kyllästyksistä mainittakoon PMK:n hinnastosta seuraavat kankaat: Housukangas 1, Reppukangas, Tuulikangas 01 ja 10, Puhuri-tuulikangas sekä Ura 1, 2, 3 ja 4.

Tekohartseilla saadaan tehokkaampi kyllästys, jonka pesunkesto on riittävä ulkoiluvaatteissa. Kemiallista pesua eivät nämäkään impregnoinnit yleensä kestä, koska useimmat kyllästysaineet ovat liukoisia orgaanisiin liuottimiin. Tekohartsilla kyllästettyjä, vettä hylkiviä kankaita ovat sadetakkipopliinit Aka-fix, Aka-flex, Aka-lux, Aka-rex sekä Mokkaduvetine, Novolin ja painettu Vakosametti 2.

Yleisenä toteamuksena voitaneen sanoa, että kuluttaja arvostaa vettä hylkivien päällysvaatteiden fysiologiset edut niin korkeiksi, että he mieluummin tinkivät vedenpitävyydestä, mikä etenkin taivutuksille ja hankaukselle alttiissa osissa, kuten kyynärtaimpeissa, onkin suhteellisen lyhytikäistä.

Uusimmista kyllästysmenetelmistä mainittakoon vielä silikonikyllästys, jota käytetään paljon tekokuitujen impregnoinnissa. Se kestää yleensä kemiallisten liuottimien vaikutusta paremmin kuin tekohartsimpregnointi, mutta mikäli käytetään yhdistettyä kemiallista ja vesipesua, niin kyllästys heikenee. Lisäksi löytyy impregnointimenetelmiä, joissa puuvillan absorptiokykyä alennetaan muuttamalla selluloosan kemiallista rakennetta (esim. selluloosan eetteriyhdistykset, Velan- ja Zelan-kyllästyksessä). Tällainen kyllästys kestää tavallista pesua melko hyvin, mutta kemiallista pesua sen sijaan huonommin. Kulutuskestävyys on hyvä. Velan-kyllästyksiä käytetään meillä mm. eräissä telttakankaissa.

Telttakankaiden impregnoinnista puhuttaessa sopii aloittaa tunnetun kirjailijan ja eränkävijän Jalmari Saulin lausunnosta, että valkaisematon Printers 5 on paras telttakangas edellyttäen, että teltta on niin suuri, ettei joudu koskettamaan sen seiniä sisällä ollessa. Tämä hieman yllättävä mielipide saa selityksensä, kun pidämme mielessämme, että vesitiivis teltta tulee aurinkoisella säällä liian kuumaksi ja kolealla säällä taas ilma tuntuu epämiellyttävän kostealta huonon tuuletuksen takia. Sateet alkavat meillä yleensä tiukumalla, jolloin puuvillakuidut kostuvat ja paisuessaan tiivistävät kankaan siinä määrin, että sateen voimistuessa teltta ei enää läpäise vettä. Vain äkilliset ukkoskuurot saattavat Saulin lausunnon mukaan tuottaa ikäviä yllätyksiä.

Kuten edellämainitusta voi päätellä, on tiheällä sidoksella jo sinänsä tietty vettä hylkivä vaikutus. Kankaan paksuudella on tässä yhteydessä pienempi merkitys. Nykyisin telttakankaat impregnoidaan vettä hylkiviksi, ja vain kokematon henkilö voi erehtyä tiedustelemaan vesitiivistä telttaa.

Markiisikankaat samoin kuin S-kyllästetty Peitekangas ovat vettä hylkiviä eivätkä siis tarkoitettukaan vedenpitäviksi. Näiden kankaiden käytöstä suojakatoksissa ja parvekkeiden näkösuojana on syytä huomauttaa, että noki pilaa usein kankaan ulkonäön lyhentäen sen käyttöikä. Noki on kaikkea muuta likaa hankalampaa poistaa ja kun puhdistuksen tehokkuutta koetaan parantaa käyttämällä kuumaa pesuliuosta ja juuriharjaa, on seurauksena kyllästyksen häviäminen ja osittain jopa värjäämättömien puuvillakuitujen paljastuminen kankaan sidospisteiden välistä.

Vettä hylkiviä kankaita ommeltaessa on käytettävä erikoisimpregnoituja tai tekokuitulankoja. Ellei näin tehdä, pääsee vesi ompelulankaa myöten tunkeutumaan kankaaseen. Lisäksi käsittelemätön ompelulanka paisuu kostuessaan, jolloin ompeleet vetävät ryppyyn.

Lopuksi pari käytännöllistä vihjettä vettä hylkiviä kankaita pestäessä. Huuhdelkaa erikoisen huolellisesti, sillä pienetkin kankaaseen jääneet pesuainetähteet alentavat veden pintajännitettä ja helpottavat veden tunkeutumista kuituihin. Silittettäessä ei saa käyttää korkeampaa lämpötilaa kuin 150 C°, sillä muuten impregnointi menettää tehonsa.

Puuvillaneidon matkapuvustoon kuuluu reipas popliinitakki, joka on valmistettu vettä vastaan kyllästetystä puuvillapopliinista.

Kuuluisuuksia puuvillassa

1. Kuningatar Elisabeth on rasittaville edustamatkoilleen valinnut mm. tämän käytännöllisen, hyvin tyylikkään puuvillapuvun.

— RBL

2. Leslie Caron on pukeutunut viehättävään ruudulliseen puuvilla-asuun, joka pirteällä tavalla korostaa hänen tyttömäistä olemustaan. Puvun irroitettavan yläosan Leslie unohtaa huolettomasti pukeutumispöydälleen, kun hän illan tullessa sipsuttelee puutarhakuusiin...

3. Kesäisten vapaa-aikojen puuvillamuotia... Tunnet-

tehan tämän puuvillaan pukeutuneen perheen? Siinä hän poseeraa vanha tuttavamme Jayne Mansfield tyttärensä Jayne Marien ja aviosippansa Mickeyn seurassa.

4. Mamie Eisenhowerin puuvillakankainen, juhla-puku ilmentää hillityllä tavalla kantajansa arvokkuutta.

5. Tyylikäs ja edustava puku — eikö totta? Mutta puvun kantaja onkin prinsessa Aleksandra, joka on pitkälle edustusmatkalleen valinnut mm. tämän käytännöllisen, rypistymättö-

män puuvillakankaisen asun. 6. Puutarhatyöt sujuvat kuumimpanakin päivänä, kun on oikea asu yllä. "Oma" pyrstötähtemme Tina Elg on ratkaissut asian tällä vilpoisella puuvilla-asulla. Siihen kuuluu pikuriikkiset pöksyt ja väljä paitapusero, jonka pitkät hihat suojelevat käsivarsia ruusuaidan piikeiltä...

7. Marilyn Monroen näyttää kuinka huoletonta on rentoutua, kun yllä on ihanan väljä ja vapaa puuvillakankainen pusero ja jalassa kätevät, hauskan raidalliset puuvillapöksyt...

8. Vanhat brodyirit ja hilitetty tasaruudullinen kuviointi ovat jälleen tulleet

muotiin. BB eli Onnellinen Nuori Aiti Brigitte Bardot näyttää esimerkiksi... Satuitteko muuten muistamaan aviomiehen nimen? Se on Jacques Charrier.

9. Sirkeä Puuvillaneito, Miss Sandra Lee Jennings esittelee hauskan rantasuna, joka on valmistettu painetusta puuvillakankaasta. Asuun kuuluu uimapuvun ohella leveähelmäinen leninki.

10. Reipas kävelypuku kuuluu jokaisen naisen kesäpuvustoon. Puuvillaneito esittelee tässä kukonaskelkuvioisesta puuvillasta valmistetun asunsa.

Värikkäitä unia...

